

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 349/2022-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom Mgr. Drahoslavom Potočkom, Čajakova 5, Košice, proti uzneseniu Okresného súdu Košice I č. k. 23 C 37/2018 z 31. januára 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 11. apríla 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva na nezávislý súd podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením predsedu Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia. Zároveň navrhuje, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil, priznal mu finančné zadost'učinenie v sume 2 000 eur a trovy právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v predmetnom konaní vedenom okresným súdom sa žalobkyňa [REDAKOVANÉ] domáha proti žalovanej v 1. rade [REDAKOVANÉ] a sťažovateľovi ako žalovanému v 2. rade vypratania nehnuteľnosti. Predmetná vec bola pridelená sudkyňi [REDAKOVANÉ]. Zákonná sudkyňa písomne 26. januára 2022 oznámila predsedovi okresného súdu skutočnosti pre jej prípadné vylúčenie z prejednávania a rozhodovania vo veci podľa § 50 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). O jej podaní rozhodol predseda okresného súdu napadnutým uznesením tak, že nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 23 C 37/2018.

3. Napadnuté uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 8. februára 2022 spolu s oznámením o pridelení súdneho spisu sudkyňi [REDAKOVANÉ] a o práve strany na vznesenie námietky zaujatosti podľa § 52 CSP.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ podal proti napadnutému uzneseniu ústavnú sťažnosť, argumentujúc, že
- oznámenie sudkyne mu nebolo doručené a bola mu odopretá možnosť vyjadriť sa k nemu;
 - nesprávny procesný postup spočívajúci vo vydaní napadnutého uznesenia má konvalidujúci účinok na následne ním podanú námietku zaujatosti sudkyne;
 - predseda okresného súdu nie je zákonným sudcom, ktorý bol určený v súlade so zákonom a rozvrhom práce na konanie vo veci sp. zn. 23 C 37/2018, preto vstup predsedu okresného súdu do konania, ktorý presahuje jeho právomoc a ktorým smeruje k „*ním vytýčenému cieľu*“, nie je právne akceptovateľný a ústavne udržateľný. Ide o svojvôľu, ktorým je zasiahnuté do práva na nezávislosť súdu;
 - namietaný postup navodil u sťažovateľa stav právnej neistoty a odporuje jeho legitímnym očakávaniam. Z násobuje jeho psychické útrapy v dôsledku pochybných okolností, za ktorých prišiel o strechu nad hlavou.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práva sťažovateľa na nezávislý súd podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie uznesením predsedu okresného súdu, ktorým nevylúčil sudkyňu [REDAKOVANÉ], z prejednávania a rozhodovania v jeho veci.

6. Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu (konanie vedené pod sp. zn. III. ÚS 89/2019) mu je známe uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 11 NcC 2/2022 z 25. marca 2022, ktoré nadobudlo právoplatnosť 18. mája 2022 a ktorým bola sudkyňa [REDAKOVANÉ], vylúčená z prejednávania a rozhodovania sporu vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 23C 37/2018, a to na základe sťažovateľom podanej námietky zaujatosti z 15. mája 2022.

7. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že základné právo na prejednanie a rozhodnutie veci pred nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je v občianskom súdnom konaní zabezpečené vylúčením sudcu z jej ďalšieho prejednávania a rozhodnutia pre jeho zaujatosť (§ 49 až § 59 CSP). Súčasťou tohto práva nie je povinnosť všeobecného súdu vyhovieť návrhu oprávnených osôb (t. j. sudcu, ktorý podal návrh podľa § 50 CSP, resp. strany, ktorá podala takýto návrh § 52 a nasl. CSP) a vylúčiť označeného sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prejednanie a rozhodnutie veci pred nestranným súdom je iba povinnosť súdu prejsť každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (m. m. III. ÚS 82/2015, I. ÚS 73/97, I. ÚS 27/98).

8. Ako vyplýva z obsahu ústavnej sťažnosti, v danom prípade takýto „návrh“ podľa § 50 ods. 1 CSP podala sudkyňa okresného súdu, keď v konaní vedenom pod sp. zn. 23 C 37/2018 predsedovi okresného súdu oznámila skutočnosti, pre ktoré by mohla byť vylúčená z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

9. Civilný sporový poriadok nepriznáva podaniam oprávnených subjektov, t. j. sudcu, ktorý oznámi skutočnosti, pre ktoré je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci podľa § 50 ods. 1 CSP, a strany, ktorá vznesie námietku zaujatosti voči sudcovi, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť podľa § 54 a nasl. CSP, rovnaké účinky (porov. III. ÚS 82/2015). O oznámení sudcu rozhoduje predseda daného súdu (§ 50 ods. 2 CSP) ,no námietka zaujatosti strany sa s vyjadrením namietaného sudcu predloží na rozhodnutie nadriadenému súdu (§ 54 ods. 1 a 2 CSP).

10. Ak sťažovateľ namieta zásah do jeho ústavou, listinou a dohovorom garantovaných práv uznesením predsedu okresného súdu vydaným v postupe, ktorý sám nevyvolal (oznámenie podľa § 50 ods. 1 CSP urobila zákonná sudkyňa) a v ktorom fakticky nešlo o ich „jeho“ vec, ktorú je v tomto prípade potrebné oddeliť jednak od „veci“ ako takej prerokovávanej v základnom konaní (sp. zn. 23 C 37/2018), ako aj od rozhodovania o ním podanej námietke zaujatosti (uznesenie krajského súdu č. k. 11 NcC 2/2022 z 25. marca 2022). Predmetom bolo rozhodovanie o „veci“ zákonnej sudkyne, ktorá oznámila skutočnosti, pre ktoré mala byť podľa jej názoru vylúčená.

11. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ nemá aktívnu legitimáciu na podanie sťažnosti proti napadnutému uzneseniu okresného súdu, ktorým tento rozhodol o nevyhlúčení sudkyne okresného súdu z prejednávania a rozhodovania danej veci na základe oznámenia tejto sudkyne podľa § 50 ods. 1 CSP. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

12. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite nezaoberal, keďže ich posudzovanie je viazané na vyslovenie porušenia označených práv a slobôd, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júna 2022

Miloš Mad'ar
predseda senátu